

**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Briseļē, 2008. gada 22. decembrī
(OR. fr)**

16526/08

LIMITE

**PESC 1591
COHOM 147**

PIEZĪME

Temats:	ES pamatnostādnes par dialogu cilvēktiesību jomā ar trešām valstīm — atjaunināšana
---------	---

1. Ievads

Padome 2001. gada 25. jūnija secinājumos pozitīvi novērtēja Komisijas 2001. gada 8. maija paziņojumu par Eiropas Savienības nozīmi, veicinot cilvēktiesības un demokratizāciju trešās valstīs, kas ir vērtīgs ieguldījums Eiropas Savienības cilvēktiesību un demokratizācijas politikas saskaņotības un konsekvences pastiprināšanā. Secinājumos Padome atkārtoti apstiprināja apņemšanos ievērot saskaņotības un konsekvences principus, integrēt cilvēktiesības visās savās darbībās, veicināt politikas pārredzamību un noteikt prioritāras jomas. Kā daļu no šo Padomes secinājumu ieviešanas procesa Cilvēktiesību jautājumu darba grupa apņēmas izstrādāt pamatnostādnes attiecībā uz dialogu cilvēktiesību jomā, konsultējoties ar ģeogrāfiskajām darba grupām, Attīstības sadarbības jautājumu darba grupu un Komiteju demokrātijas un tiesiskuma attīstības un konsolidācijas veicināšanas, un cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas pasākumiem.

2. Pašreizējā situācija

Eiropas Savienība ar vairākām valstīm uztur dialogu par cilvēktiesību jautājumiem. Šāds dialogs ir pilnvērtīgs Savienības ārpolitikas instruments. Tas ir viens no pasākumiem, ko Eiropas Savienība var izmantot, lai īstenotu savu cilvēktiesību politiku. Šis instruments ir būtisks elements Eiropas Savienības kopējā stratēģijā, kuras mērķis veicināt ilgtspējīgu attīstību, mieru un stabilitāti, kas – kā tas uzsvērts 2005. gada Pasaules sammita deklarācijā, kuru konsensā visaugstākajā līmenī apstiprināja ANO Ģenerālā asambleja, – saistībā ar cilvēktiesībām ietekmē un arī pastiprina viens otru. Atbilstīgi 2001. gadā pieņemtajām pamatnostādnēm par dialogu cilvēktiesību jomā ar trešām valstīm izvēli par šāda dialoga izveidi izdara ar Eiropas Savienības Padomes lēmumu. Tomēr jāatzīmē, ka ES pašreizējai pieejai attiecībā uz dialogu vajadzētu būt saskaņotākai. Faktiski arvien pieaug šāda dialoga gadījumu skaits, turklāt šāds dialogs notiek ļoti dažādos līmeņos (piemēram, valdību ekspertu vai misijas vadītāju līmenī) un ļoti atšķirīgos forumos. Tādēļ lēmums par jauna dialoga izveidi jāpieņem, ņemot vērā gaidāmu ieguvumu, kā arī tā īstenošanai pieejamos resursus.

Pastāv arī dažādi dialoga veidi, piemēram, kā izklāstīts turpmāk.

2.1. Vispārēja rakstura dialogs vai diskusijas, kas balstītas uz reģionāliem vai divpusējiem līgumiem, nolīgumiem vai konvencijām vai stratēģiskām partnerībām, kuros cilvēktiesību jautājumus izskata sistemātiski. Šāds dialogs jo īpaši ietver:

2.1.1. attiecības ar kandidātvalstīm;

2.1.2. Kotonū nolīgumu ar ĀKK valstīm;

2.1.3. attiecības starp ES un Latīņameriku;

2.1.4. Barselonas procesu (Vidusjūras reģiona valstis) un kaimiņattiecību politiku (konkrēti Kaukāza valstis).

2.1.5. politisko dialogu ar Āzijas valstīm *ASEAN* un *ASEM* kontekstā;

2.1.6. attiecības ar Rietumbalkāniem;

2.1.7. divpusējās attiecības asociācijas un sadarbības nolīgumos.

2.2. Dialogs, kas attiecas tikai uz cilvēktiesību jautājumiem. Pašlaik ar vairākiem partneriem risina regulāru un institucionalizētu dialogu, kas veltīts tikai cilvēktiesību jautājumiem — starp Eiropas Savienību un trešo valsti vai reģionālu organizāciju (piemēram, Ķīnu, konsultācijas ar **Krieviju, dialogs ar piecām Vidusāzijas valstīm un ar Āfrikas Savienību**. Šis dialogs un konsultācijas ir ļoti strukturētas un tiek risinātas valdību cilvēktiesību ekspertu līmenī. Iepriekš Eiropas Savienība ir risinājusi cilvēktiesību dialogu arī ar Irānas Islāma Republiku. **Dialogu risina arī misijas vadītāju līmenī (piemēram, ar Indiju, Pakistānu un Vjetnamu)**. Tam, ka šāds dialogs pastāv, nevajadzētu izslēgt diskusijas par cilvēktiesību jautājumu jebkurā politiskā dialoga līmenī.

Turklāt saistībā ar dažādiem sadarbības vai asociācijas nolīgumiem ar trešām valstīm darbojas apakškomitejas vai īpašas darba grupas cilvēktiesību jautājumos. Tas attiecas jo īpaši uz dažādām Vidusjūras dienvidu piekrastes valstīm, piemēram, Maroku, Tunisiju, Libānu, Jordāniju, Ēģipti, Izraēlu un Palestīniešu pašpārvaldi.

2.3. *Ad hoc* dialogs, kurā tiek apskatīti ar KĀDP saistīti jautājumi, tostarp cilvēktiesības. ES šobrīd risina šādu dialogu, **piemēram, ar Sudānu**, un tas notiek misiju vadītāju līmenī **uz vietas**.

- 2.4. Dialogs, balstoties uz īpašām attiecībām ar konkrētām trešām valstīm, pamatojoties uz vispārīgi līdzīgiem uzskatiem. Tas izpaužas galvenokārt kā ekspertu sanāksmes reizi pusgadā ar ASV, Kanādu, **Jaunzēlandi, Japānu** un saistītajām valstīm pirms Cilvēktiesību **padomes** sanāksmēm un ANO Ģenerālās asamblejas ikgadējās sesijas. Ir paredzētas arī konsultācijas ar Āfrikas Savienību pirms Cilvēktiesību padomes sanāksmēm un ANO Ģenerālās asamblejas ikgadējās sesijas. Šāda dialoga galvenais mērķis ir pārrunāt kopēju interešu jautājumus un sadarbības iespējas starp daudzpusējām cilvēktiesību struktūrām.

Papildus dialogam Eiropas Savienības līmenī vairākas dalībvalstis risina dialogu ar dažādām trešām valstīm valstu līmenī.

Pamatnostādnēm par cilvēktiesību dialogu ir vairāki mērķi: - noteikt šā instrumenta nozīmi globālā KĀDP un Eiropas Savienības cilvēktiesību politikas mērogā;

- pastiprināt Eiropas Savienības pieejas saskaņotību un konsekveni saistībā ar cilvēktiesību dialogu,
- **katrā atsevišķā gadījumā analizējot, vai cilvēktiesību dialoga sākšanai ir papildu vērtība un kādu noslogojumu tas rada Cilvēktiesību jautājumu darba grupai;**
- veicināt šā instrumenta izmantošanu, izstrādājot nosacījumus par tā piemērošanu un stāšanos spēkā;
- informēt trešās puses (jo īpaši starptautiskas organizācijas, nevalstiskas organizācijas, pilsonisko sabiedrību, masu saziņas līdzekļus, Eiropas Parlamentu, trešās valstis) par šo pieeju.

Uz politisko dialogu ar ĀKK valstīm saskaņā ar Kotonū nolīgumu attiecas sīki izstrādāti pasākumi un procedūras, kas izklāstītas Kotonū nolīguma 8. pantā. Tomēr konsekvences labad informācijas un pieredzes apmaiņai **jānotiek** regulāri un saistībā ar Cilvēktiesību jautājumu darba grupas veikto darbu.

3. Vispārēji principi

- 3.1. Eiropas Savienība apņemas pastiprināt cilvēktiesību un demokratizācijas mērķu iestrādāšanas procesu ("integrēšanu") visos ārpolitikas aspektos. Attiecīgi ES nodrošinās, lai cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma jautājumi tiktu ietverti visās turpmākajās sanāksmēs un diskusijās ar trešām valstīm visos līmeņos, piemēram, ministru sanāksmēs, apvienotu komiteju sanāksmēs vai oficiālā dialogā, ko vada Padomes prezidentvalsts, trijotne, misiju vadītāji vai Komisija. Tā nodrošinās, lai jautājumus saistībā ar cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu ietvertu apspriedēs par plānošanu un valstu stratēģiskajos dokumentos.
- 3.2. Tomēr, lai varētu padziļināti apspriest cilvēktiesību jautājumus, Eiropas Savienība var pieņemt lēmumu sākt tikai cilvēktiesībām veltītu dialogu ar kādu konkrētu trešo valsti. Šāda veida lēmumus pieņems saskaņā ar noteiktiem kritērijiem, vienlaikus saglabājot pragmatisku un elastīgu attieksmi, kas nepieciešama šāda uzdevuma veikšanai. ES vai nu uzņemsies iniciatīvu ierosināt sākt dialogu ar trešo valsti, vai arī tā atbildēs uz trešās valsts lūgumu.

4. Cilvēktiesību dialoga mērķi

Cilvēktiesību dialoga mērķi atšķirsies katrā valstī un tos noteiks individuāli. Šie mērķi var būt:

- a) kopēju interešu jautājumu apspriešana un sadarbības veicināšana cilvēktiesību jautājumos, tostarp daudzpusējos forumos, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijā;

- b) to bažu apzināšana, ko ES attiecībā uz cilvēktiesību situāciju saskata attiecīgajā valstī, informācijas apkopošana un pasākumu veikšana, lai uzlabotu cilvēktiesību situāciju šajā valstī.

Turklāt ar cilvēktiesību dialoga palīdzību jau agrīnā stadijā varētu noteikt problēmas, kas nākotnē varētu izraisīt konfliktu.

5. Cilvēktiesību dialogā apspriestie temati

Cilvēktiesību dialogā apspriežamos tematus noteiks individuāli. Tomēr Eiropas Savienība ir apņēmusies risināt prioritārus jautājumus, kas būtu jāiekļauj katra dialoga darba kārtībā. Šie jautājumi attiecas uz starptautisko cilvēktiesību instrumentu parakstīšanu, ratifikāciju un īstenošanu, sadarbību ar starptautiskajām cilvēktiesību procedūrām un mehānismiem, nāvessoda apkarošanu, spīdzināšanas apkarošanu, visa veidu diskriminācijas apkarošanu, bērnu tiesībām **un jo īpaši bērnu tiesībām bruņotu konfliktu laikā**, sieviešu tiesībām, vārda brīvību, pilsoniskās sabiedrības lomu un **cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību**, sadarbību starptautisko tieslietu jomā, **jo īpaši ar Starptautisko Krimināltiesu**, demokratizācijas un labas pārvaldības procesa, tiesiskuma veicināšanu un konfliktu novēršanu. Dialogā, kura mērķis ir veicināt sadarbību cilvēktiesību jautājumos, varētu ietvert arī dažus no iepriekš minētajiem prioritārajiem jautājumiem, proti, – atkarībā no apstākļiem – otras dialogā iesaistītās puses apstiprinātu galveno starptautisko cilvēktiesību instrumentu piemērošanu, kā arī gatavošanos Cilvēktiesību padomes Ženēvā, ANO Ģenerālās asamblejas Trešās komitejas Ņujorkā un starptautisku un/vai reģionālu konferenču darbam un to darba turpināšanu. Dialogu risina uz abpusējības pamata, kas ļauj trešām valstīm atsaukties uz situāciju cilvēktiesību jomā Eiropas Savienībā.

6. Cilvēktiesību dialoga uzsākšanas procedūra

- 6.1. Lai pieņemtu lēmumu uzsākt cilvēktiesību dialogu, vispirms ir jāizvērtē cilvēktiesību situācija konkrētajā valstī. Lēmumu par iepriekšējas izvērtēšanas uzsākšanu pieņems Cilvēktiesību jautājumu darba grupa **vajadzības gadījumā** kopā ar ģeogrāfiskajām darba grupām, Attīstības sadarbības jautājumu darba grupu un Komiteju demokrātijas un tiesiskuma attīstības un konsolidācijas veicināšanas, un cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas pasākumiem. Izvērtējumu veiks Cilvēktiesību jautājumu darba grupa sadarbībā ar citām grupām. Citu jautājumu starpā izvērtēšanas gaitā aplūkos panākumus cilvēktiesību situācijā, valdības vēlmi uzlabot situāciju, valdības saistību pakāpi attiecībā uz starptautiskajām cilvēktiesību konvencijām, valdības gatavību sadarboties ar Apvienoto Nāciju Organizācijas cilvēktiesību procedūrām un mehānismiem, kā arī valdības attieksmi pret pilsonisko sabiedrību. Izvērtēšanu balstīs, *inter alia*, uz šādiem avotiem: misiju vadītāju ziņojumiem, ANO un citu starptautisku vai reģionālu organizāciju ziņojumiem, Eiropas Parlamenta ziņojumiem un tādu nevalstisko organizāciju ziņojumiem, kas strādā cilvēktiesību jomā, un uz Komisijas stratēģiskajiem dokumentiem attiecībā uz konkrētajām valstīm.
- 6.2. Lai pieņemtu lēmumu par cilvēktiesību dialoga **sākšanu**, vispirms ir jādefinē konkrēti mērķi, kurus Savienība vēlas sasniegt, **sākot** dialogu ar konkrēto valsti, kā arī jāizvērtē, kāda būs šā dialoga papildu vērtība. Eiropas Savienība arī **vidēji ilgā termiņā** izstrādās individuālus kritērijus, lai novērtētu sasniegto attiecībā uz noteiktajiem mērķiem ("*benchmarks*"), kā arī noteiktu iespējamās pārtraukšanas stratēģijas kritērijus, **taču tam nav jābūt priekšnosacījumam cilvēktiesību dialoga sākšanai**.

- 6.3. Pirms cilvēktiesību dialoga **sākšanas** ar konkrēto valsti notiks izpētes sarunas. Šo sarunu nolūks ir definēt mērķus, uz kuru sasniegšanu tiecas valsts, kas pieņem vai lūdz sākt cilvēktiesību dialogu ar ES, un noteikt iespējamus veidus, kā palielināt attiecīgās valsts saistības attiecībā uz starptautiskajiem cilvēktiesību instrumentiem, starptautiskajām cilvēktiesību procedūrām un mehānismiem, kā arī cilvēktiesību un demokratizācijas kopumā veicināšanu un aizsardzību, un tādējādi atjaunināt informāciju, kas sniegta pēc iepriekšējas izvērtēšanas iesniegtajos ziņojumos. Sarunas tāpat sniegs iespēju paskaidrot attiecīgajai valstij par Eiropas Savienības rīcības pamatprincipiem, kā arī par mērķiem, ko Savienība tiecas sasniegt, piedāvājot vai pieņemot cilvēktiesību dialogu. Izpētes sarunas būtu vēlams vadīt ES trijotnei, ko veido valdību pārstāvji cilvēktiesību ekspertu līmenī, ciešā saziņā ar akreditētajiem misiju vadītājiem attiecīgajā valstī. Pēc tam notiks skaidrojošo sarunu izvērtēšana. Eiropas Savienība, ņemot vērā šo izvērtēšanu, nolems, vai tā vēlas turpināt sarunas strukturētākā un institucionalizētākā veidā.
- 6.4. Lai pieņemtu jebkādu lēmumu uzsākt cilvēktiesību dialogu, ir nepieciešamas pārrunas Cilvēktiesību jautājumu darba grupā un tās piekrišana. Galīgo lēmumu par cilvēktiesību dialoga sākšanu **valdību ekspertu vai vietējā misiju vadītāju līmenī, kā arī praktiskos nosacījumus** pieņem Eiropas Savienības Padome.
- 6.5. Šajā lēmumu pieņemšanas procesā pēc **vajadzības** būtu jāiesaista ģeogrāfiskās darba grupas, Attīstības sadarbības jautājumu darba grupa un Komiteja demokrātijas un tiesiskuma attīstības un konsolidācijas veicināšanas, un cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas pasākumiem.

6.6. Ja izvērtēšanas rezultāti ir negatīvi un ja Eiropas Savienība pieņem lēmumu neuzsākt cilvēktiesību dialogu, Eiropas Savienība apsvērs to, vai būtu piemērotas citas pieejas, piemēram, cilvēktiesību **jomas** uzsvēršana politiskajā dialogā ar konkrēto valsti, tostarp šai dialogā ietverot cilvēktiesību speciālistu zināšanas.

6.7. Cilvēktiesību jautājumu darba grupa **visos gadījumos būs atbildīga par dialoga turpināšanu un darba kārtības izveidi**, ja nepieciešams, kopā ar citām iesaistītajām struktūrām, proti, ģeogrāfiskajām darba grupām, misiju vadītājiem, Attīstības sadarbības jautājumu darba grupu un Komiteju demokrātijas un tiesiskuma attīstības un konsolidācijas veicināšanas, un cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas pasākumiem.

7. Cilvēktiesību dialogu organizēšanas noteikumi

Elastīgums un pragmatisms ir svarīgi noteikumi attiecībā uz cilvēktiesību dialogu. Tādējādi šos noteikumus definēs individuāli, vienojoties ar konkrēto valsti. Noteikumi attieksies uz dialoga norises vietu, pārstāvības līmeni un norises biežumu.

Dialoga ilgumam būtu principā jābūt vismaz vienai pilnai dienai, izņemot dialogu, kas notiek starp valstīm, kuras pārstāv Eiropas Savienības viedoklim līdzīgu viedokli, un tā laikā pēc iespējas būtu jābūt nodrošinātam simultāntulkotajam, lai labāk izmantotu diskusijām atvēlēto laiku. Turklāt Eiropas Savienībai iesaistoties dialogā, tai jānorāda trešai valstij, ka tā patur iespēju atsaukties uz konkrētiem gadījumiem un katrā tikšanās reizē iesniegt tai konkrētu gadījumu sarakstu, par kuriem tā gaida atbildi. Šim sarakstam var pievienot prasību atbrīvot minētās personas, un šos gadījumus pēc vajadzības varētu risināt politiskā dialogā. Eiropas Savienība pēc dialoga beigām vajadzības gadījumā nāk klajā ar paziņojumu presei, ko publicē Padomes Ģenerālsekretariāta un attiecīgās Komisijas delegācijas interneta vietnē. Turklāt, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi, pēc katras dialoga sanāksmes paredz organizēt kopīgu preses konferenci un saziņu ar masu saziņas līdzekļiem.

Lai nodrošinātu pēc iespējas rezultatīvākas diskusijas, dialogs būtu pēc iespējas jāorganizē par cilvēktiesībām atbildīgu valdības pārstāvju līmenī. Lai nodrošinātu nepārtrauktību, par Eiropas Savienības pārstāvi vēlams noteikt trijotni – valdību pārstāvju vai misiju vadītāju līmenī.

Eiropas Savienība nodrošinās, lai dialoga sanāksmes noritētu regulāri attiecīgajā valstī. Šī metode ir izdevīga tāpēc, ka tā sniedz ES delegācijai iespēju labāk novērtēt situāciju uz vietas un – ar valsts iestāžu atļauju – sazināties ar tai interesējošajām personām un iestādēm. Parasti dialogs, kura primārais mērķis ir pārrunāt kopīgu interešu jautājumus un stiprināt sadarbību cilvēktiesību jomā, notiek Briselē. Ir ieteicams šo tradīciju saglabāt.

Cik vien iespējams, Eiropas Savienība lūgs cilvēktiesību dialogā iesaistītās valsts iestādes iekļaut to delegācijās dažādu iestāžu un ministriju pārstāvjus, kas atbildīgi par cilvēktiesību jautājumiem, piemēram, Tieslietu un Iekšlietu ministriju, policijas, cietumu pārvaldības pārstāvjus u.c. Līdzīgi arī pilsonisko sabiedrību varētu iesaistīt ar vispiemērotākajiem noteikumiem cilvēktiesību situācijas iepriekšējā izvērtēšanā, risinot dialogu (jo īpaši – konkrētos gadījumos organizējot seminārus ar trešo valstu un Eiropas Savienības pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, lai līdztekus oficiālajam dialogam padziļināti apspriestu konkrētus tematiskus jautājumus), sekojot tā norisei un izvērtējot to. Tādējādi Eiropas Savienība varēs uzsvērt savu atbalstu cilvēktiesību aizstāvjiem valstīs, ar kurām tā risina šādu dialogu.

ES, cik iespējams, mēģinās nodrošināt cilvēktiesību dialogam reālu pārredzamības pakāpi attiecībā uz pilsonisko sabiedrību.

8. Konsekvence starp dalībvalstu divpusējo dialogu un ES dialogu

Lai nodrošinātu maksimālu konsekvenci starp dalībvalstu divpusējo dialogu un ES dialogu, ir svarīga informācijas apmaiņa. Šāda veida informācijas apmaiņu, jo īpaši attiecībā uz apspriestajiem jautājumiem un pārrunu rezultātiem, vajadzētu veikt *COREU* tīklam vai Cilvēktiesību jautājumu darba grupai. Arī prezidentvalsts diplomātiskā misija attiecīgajā valstī varētu ievākt atbilstīgu informāciju uz vietas. Vajadzības gadījumā varētu organizēt neoficiālas *ad hoc* sanāksmes starp Cilvēktiesību jautājumu darba grupas locekļiem, attiecīgajām ģeogrāfiskajām darba grupām un Eiropas Parlamentu. Vēl būtu iespējams organizēt neoficiālas *ad hoc* sanāksmes ar citām valstīm, kas risina cilvēktiesību dialogu ar attiecīgo valsti (kā tas ir pašreizējā dialoga gadījumā ar Ķīnu). Šādās sanāksmēs būtu jāiesaista Cilvēktiesību jautājumu darba grupa un ģeogrāfiskās vai tematiskās darba grupas.

Sniedzot palīdzību, ko piedāvā Eiropas Savienība cilvēktiesību un demokratizācijas jomā valstīs, ar kurām ES risina dialogu, būtu jāņem vērā dialoga gaita un rezultāti. Tālab **Eiropas Komisija regulāri informēs Cilvēktiesību jautājumu darba grupu par to, kā tiek izlietoti Eiropas Cilvēktiesību un demokratizācijas instrumenta līdzekļi, lai apmainītos ar viedokļiem par tā palīdzības darbību saskaņotību ar Cilvēktiesību jautājumu darba grupas noteiktajām prioritātēm, ņemot vērā arī palīdzību, ko šajā jomā sniedz dalībvalstis.**

9. Konsekvence starp cilvēktiesību dialogu un rezolūcijām, ko ES iesniedz ANO ĢA un Cilvēktiesību padomei

Cilvēktiesību dialogs un rezolūcijas, ko Eiropas Savienība iesniedz ANO Ģenerālajai asamblejai vai Cilvēktiesību padomei par cilvēktiesību situāciju konkrētās valstīs, ir divi pilnīgi atšķirīgi rīcības veidi. Attiecīgi tas, ka cilvēktiesību dialogs tiek risināts starp ES un kādu trešo valsti, neaizkavēs ES iesniegt rezolūciju par cilvēktiesību situāciju konkrētajā valstī vai sniegt atbalstu trešās valsts ierosmei. Tāpat tas, ka cilvēktiesību dialogs tiek risināts starp ES un kādu trešo valsti, neaizkavēs Eiropas Savienību nosodīt cilvēktiesību pārkāpumus šajā valstī, tostarp, darīt to atbilstīgā starptautiskā forumā, vai izskatīt attiecīgo jautājumu sanāksmēs ar konkrētajām trešām valstīm visos līmeņos.

10. Cilvēktiesību dialoga attīstība

Cilvēktiesību jautājumu darba grupa saistībā ar atbilstīgo reģionālo darba grupu regulāri — pēc iespējas reizi divos gados — izvērtēs katru cilvēktiesību dialogu.

Izvērtēšanu **varētu veikt** attiecīgā prezidentvalsts, kurai palīdz Padomes sekretariāts **vai — atsevišķos gadījumos — ārēju ekspertu dienesti**. To iesniegs apspriedēm un lēmuma pieņemšanai Cilvēktiesību jautājumu darba grupā, kas sadarbosies ar ģeogrāfiskajām darba grupām, Attīstības sadarbības jautājumu darba grupu un Komiteju demokrātijas un tiesiskuma attīstības un konsolidācijas veicināšanas, un cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas pasākumiem. Šajā izvērtēšanas uzdevumā iesaistīs pilsonisko sabiedrību.

Uzdevumā būs ietverta situācijas izvērtēšana saistībā ar mērķiem, kurus Savienība **varēja noteikt** pirms dialoga sākšanas, tāpat tiks izvērtēts tas, cik liela ir dialoga papildu vērtība. Izvērtēšanā īpaši lielu uzmanību pievēršīs panākumiem, kas sasniegti prioritārajās dialoga jomās. Ja panākumi ir sasniegti, izvērtēšanā pēc iespējas vajadzētu analizēt, cik lielā mērā Eiropas Savienības darbības ir veicinājušas šos panākumus. Ja panākumu nav, Eiropas Savienībai būtu jāpielāgo noteiktie mērķi vai jāapsver iespēja turpināt vai neturpināt cilvēktiesību dialogu ar konkrēto valsti. Turklāt dialoga izvērtēšanā ir jānodrošina iespēja pieņemt lēmumu par pasākuma izbeigšanu, ja vairs netiek pildītas prasības, kas sniegtas šajās pamatnostādnēs, vai ja apstākļi, kādos dialogs tiek risināts, nav apmierinoši, vai ja dialoga rezultāti neattaisno ES cerības. Tāpat varētu pieņemt lēmumu pārtraukt dialogu, kas ir izrādījies veiksmīgs un tādējādi ir kļuvis lieks. Šādus jautājumus kā prioritārus risinās Cilvēktiesību jautājumu darba grupa.

Attiecībā uz dialogu ar mērķi stiprināt sadarbību cilvēktiesību jomā, jo īpaši tādu, ko risina starptautiskas un reģionālas struktūras, izvērtēšanā uzmanību pievēršīs tām jomām, kurās varētu vēl vairāk uzlabot sadarbību.

11. Cilvēktiesību dialogu pārvaldība

Ņemot vērā pieaugošo dialoga gadījumu skaitu, Cilvēktiesību jautājumu darba grupai būs jāapsver, kā tos pārvaldīt. Gatavojoties dialogam un izvērtējot tā rezultātus, ļoti būtiska ir nepārtrauktība un to struktūru stiprināšana, kas atbalsta pašreizējo Padomes prezidentūru. Lai labi sagatavotu katru dialogu, būs nepieciešams, lai **pamatelementus sniedz** ģeogrāfiskās darba grupas **un iespēju robežās arī** Attīstības sadarbības jautājumu darba grupa un Komiteja demokrātijas un tiesiskuma attīstības un konsolidācijas veicināšanas, un cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas pasākumiem. Padomes sekretariāta atbalsts ir svarīgs attiecībā uz informācijas centralizēšanu, sagatavojot gan saturu, gan loģistiku un sekojot dialoga rezultātiem. Eiropas Savienība tāpat varētu apsvērt iespēju, pamatojoties uz atsevišķiem gadījumiem, iesaistīt privātu fondu vai organizāciju, kas specializējusies cilvēktiesību jomā, vienā vai vairākos dialogos.

12. Cilvēktiesību iekļaušana politiskajā dialogā

Kā tas norādīts 3. punktā, Eiropas Savienība nodrošinās, lai jautājumus attiecībā uz cilvēktiesībām, demokrātijas un tiesiskumu apspriestu visās sanāsmēs un pārrunās, ko risinās ar trešām valstīm visos līmeņos, tostarp politiskajā dialogā **un vajadzības gadījumā – visaugstākajā līmenī**. Eiropas Savienība apņemas ES delegācijās iekļaut cilvēktiesību ekspertus. Lēmumu par to, kurš nodrošinās ekspertu zināšanas, pieņems individuāli, vienlaikus pievēršot uzmanību nepārtrauktībai. Lai gan šis diskusiju veids nepiedāvā iespēju apskatīt cilvēktiesību jautājumus īpaši padziļināti, Eiropas Savienība tieksies ar konkrēto valsti risināt prioritāros jautājumus, kas minēti 5. punktā.